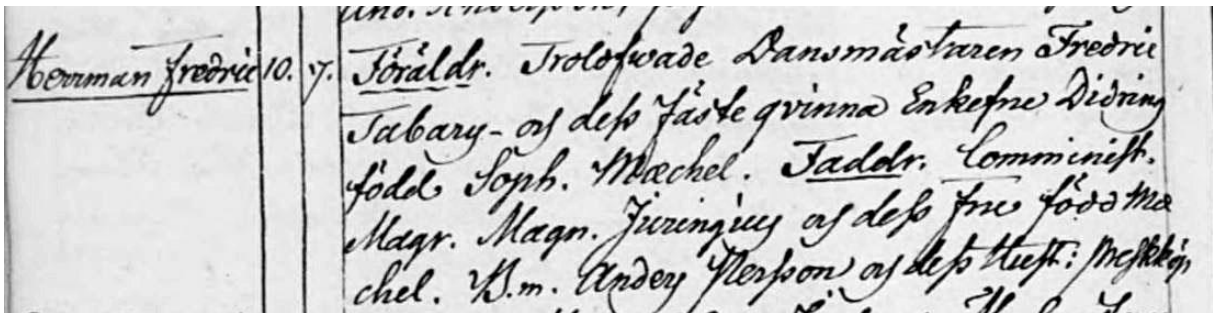

Dansmästaren Fredric Tabary och hans äventyr i Sverige

Inför DIS-Filbyters utställning i Gamla Linköping 2020 fick jag uppdrag att göra en skylt för en olycklig man från Norrköping: Herman Fredric Dedering född 1818. Torbjörn Wahlström hade kommit med tipset att Dederings liv var ett lämpligt "case" för utställningen då det fanns spännande anteckningar i husförhörslängden. Men jag fann också spännande "bifynd".

Jag hittar Herman Fredric Dederings födelse i Hällestad 1818-03-10. Han får sina förnamn från morfar respektive hans verkliga fader **Fredric Tabary**.

[Hällestads kyrkoarkiv, Födelse- och dopböcker, SE/VALA/00153/C/5 \(1783-1842\), bildid: C0016162_00176, sida 340](#)

Här står: " Herman Fredric Föräldr. Trolofwade Dansmästaren Fredric Tabary och dess fästeqvinna Enkefru Didring född Soph. Maechel. Fad. Comminist. Magr. Magn. Juringius och dess fru född Maechel. B.m. Anders Persson och dess Hust: Prestköp."

Änkefru Sophia Ulrica Dedering född Maechel bor i kvarteret Stjernan i Norrköping fram till 1817 då hon "skall flyttat åt landet" enligt (klickbar länk!)

[Norrköpings Hedvigs kyrkoarkiv, Husförhörslängder, SE/VALA/00270/A I/5 \(1815-1819\), bildid: C0017190_00220, sida 211](#)

På denna sida och ingående i Sophia Ulrica Dederings hushåll finns "f.d. MusikDirect. Fredr. Tabary" född 1793-06-05 i Luxemburg. Anteckning: "Kungörelse om tillernådt giftermål infört i Inrikes Tidningar No 105, 1/10 1816." Detta är den enda notisen jag kan finna i husförhörslängder för Tabary.

Från angivet nummer av Inrikes Tidningar fann jag via <https://tidningar.kb.se/> :

"Fransmannen Hr Fredric Tabary, f.d. MusikDirecteur vid Regementet Royal Suedois, ärnar härstädes ingå äktenskap, men saknar erforderliga bevis om hinderslöhet; hwarföre detta enligt Författningarne tillkännagifwes på det den eller de, som kunde hafwa något att häremot påminna, må sådant inom laga tid hos undertecknad anmäla; som första gången kungöres.

Norrköping 28 Aug.1816.

Joh. Andersson, Kyrkoherde wid St. Hedvig."

Sophia Ulrica Maechel hade varit gift med Carl Gustaf Dedering. Han dog 1814-01-14 i Norrköpings Hedvig. Hon blev änka, vid 26 års ålder, med två döttrar födda 1811 och 1813. Någon gång 1815-1816 flyttar Fredric Tabary, 23 år, in hos henne. Trots att kyrkoherden Andersson kände till Tabary enligt ovan finns ingen anteckning om honom i boken för Inflyttade i Hedvigs församling.

Nedan är ett utdrag från min släktforskning för dessa personer som dokumenterats i Disgen.

Herman Georg Maechel Född 1754-07-05. Död 1810-06-21. Över-Directeur	Gift 1779-12-28	Ulrica Charlotta Dettow Född 1762. Död 1791.
Sofia Ulrica Maechel Född 1789-04-10 i Västervik (H). Död 1867-02-05 i Norrköpings Hedvig (E).		
Gift 1811-04-08 i Kristberg (E).	Carl Gustaf Dederung ▲ Född 1784-01-09. Död 1814-01-14. Löjtnant Armens Flotta	
Mathilda Lovisa Charlotta Dederung Född 1811-11-06 i Norrköpings Hedvig (E). Död 1895-02-04 i Linköpings domkyrkoförsamling (E). ▶		
Emilie* Sofia Cecilia Dederung Född 1813-01-23 i Norrköpings Hedvig (E). Död 1900-01-21 i Frankrike, Paris, Sv. Sofieförs.. ▶		
Utom äktenskap	Fredric Tabary Född 1793-06-05 i Luxemburg. Död. Dansmästare	
Herman Fredric Dederung Född 1818-03-10 i Hällestad (E). Död 1888-05-07 i Norrköpings Hedvig (E).		

Min tolkning: Hösten 1817 inser änkan Sofia att hon är gravid. För att dölja tillståndet och föda beger hon sig till Hällestad. Där finns hennes syster Maria Margareta som är gift med komministern Magnus Juringius. De är barnlösa. Sophia föder troligen i Hällestad och införs respektabelt i dopboken av komministern. Hon anges trolovad med Tabary och därmed blir inte sonen Herman Fredric "oäkta".

Sofia har redan 1811 fått hjälp av sin syster och svåger Juringius. Hon är gravid sedan några månader när Juringius viger henne och Carl Gustaf Dederung i Kristberg.

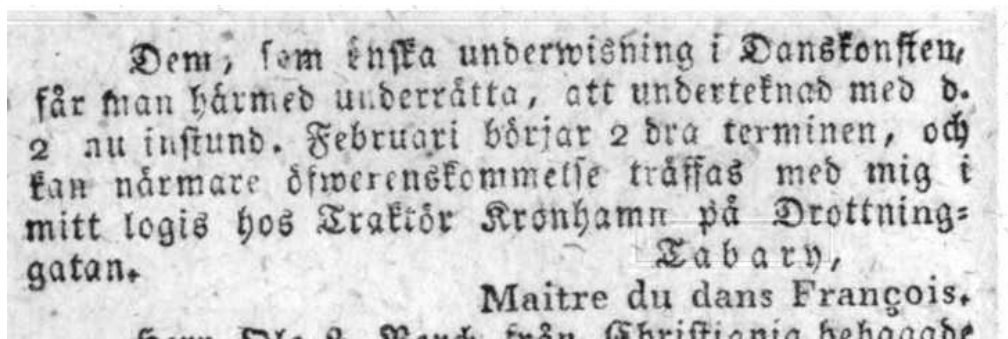
För att sonen Herman Fredric skall födas 1818-03-10 måste Tabary ha träffat änkan Dederung sommaren 1817. Men Tabary tycks mest vara i Örebro då. Enligt ett respass är han också i både Söderköping och Strängnäs det året. Kanske lyckades han upprätthålla verksamhet i flera orter samtidigt? Hans undervisnings-"terminer" verkar vara 6 veckor så han kanske hade Norrköping som bas och gjorde perioder av undervisning i andra orter.

Något äktenskap blev det inte utan änkan blev ensam med tre barn. Troligen reste Tabary vidare till nya äventyr. Här kunde jag inte motstå att forska vidare på dansmästaren Fredric Tabary. Han visar sig turnera runt i Sverige under flera år och offentligt erbjuda sina tjänster som dansmästare, lärare i franska språket och fäktning. Han bor flera gånger hos änkor!

Dansmästaren Tabarys resor i Sverige

Mina främsta källor har varit gamla svenska tidningar via <https://tidningar.kb.se> samt söktjänsten Inrikes Pass hos Genealogiska Föreningen på <https://www.genealogi.net/medlem/inrikes-pass/sok-i-personregistret/>. Medlemskap och inloggning krävs.

Jag finner första uppgiften om Tabary i Sverige i Aftonbladet 1816-01-27.

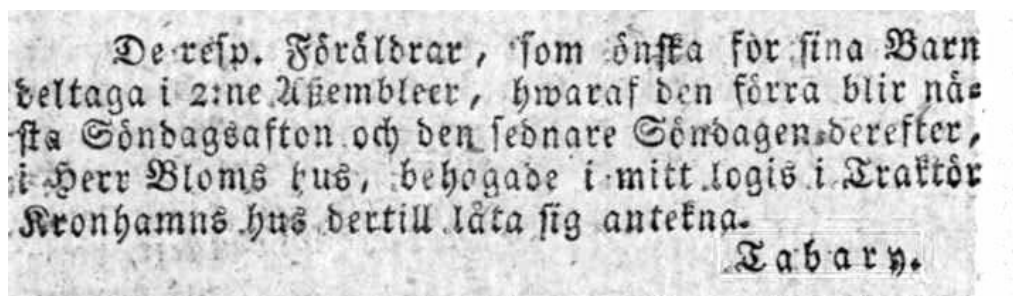

Här står: "Dem som önska underwising i Danskosten får härmed underrätta, att undertecknad med d. 2 nu instund. Februari börjar 2dra terminen, och kan närmare öfwerenskommelse träffas med mig i mitt logis hos Traktör Kronhamn på Drottninggatan.

Tabary Maitre du dans Francois."

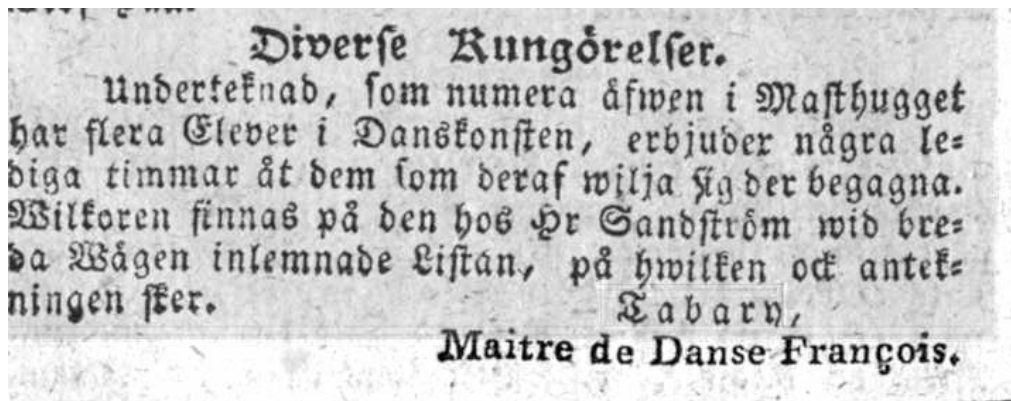
Likalydande annons finns också i Aftonbladet 1816-02-01.

I Aftonbladet 1816-03-07 finns ett annorlunda erbjudande.

Här står: "De resp. Föräldrar, som önska för sina Barn deltaga i 2:ne Assembleer, hwaraf den förra blir nästa Söndagsafton och den sednare Söndagen derefter i Herr Bloms hus, behagade i mitt logis i Traktör Kronhamns hus dertill låta sig anteckna."

Den sista notisen i Aftonbladet jag finner är från 1816-04-18.

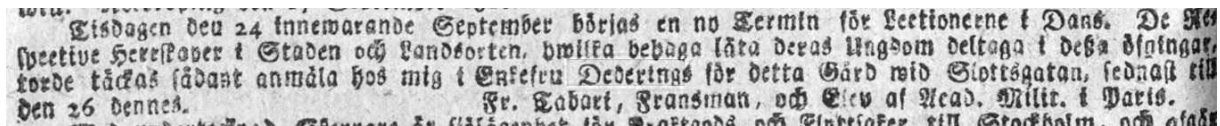

Diverse Kungörelser.
Undertecknad, som numera äfwen i Masthugget har flera Elever i Danskonsten, erbjuder några lediga timmar åt dem som deraf wilja sig der begagna. Willkoren finnas på den hos Hr Sandström wid breda Wågen inlemnade Listan, på hwilken och anteckningen sker.
Tabary,
Maitre de Danse Francois.

Här står "Undertecknad, som numera äfwen i Masthugget har flera Elever i Danskonsten, erbjuder några lediga timmar åt dem som deraf wilja sig der begagna. Willkoren finnas på den hos Hr Sandström wid brada Wågen inlemnade Listan, på hwilken och anteckningen sker. Tabary Maitre de Danse Francois"

Var finns Masthugget och Breda Wågen ?? Det låter som Göteborg.

Nästa uppgift jag finner och första kontakt med änkan Dederings är från Norrköping 1816-09-18.

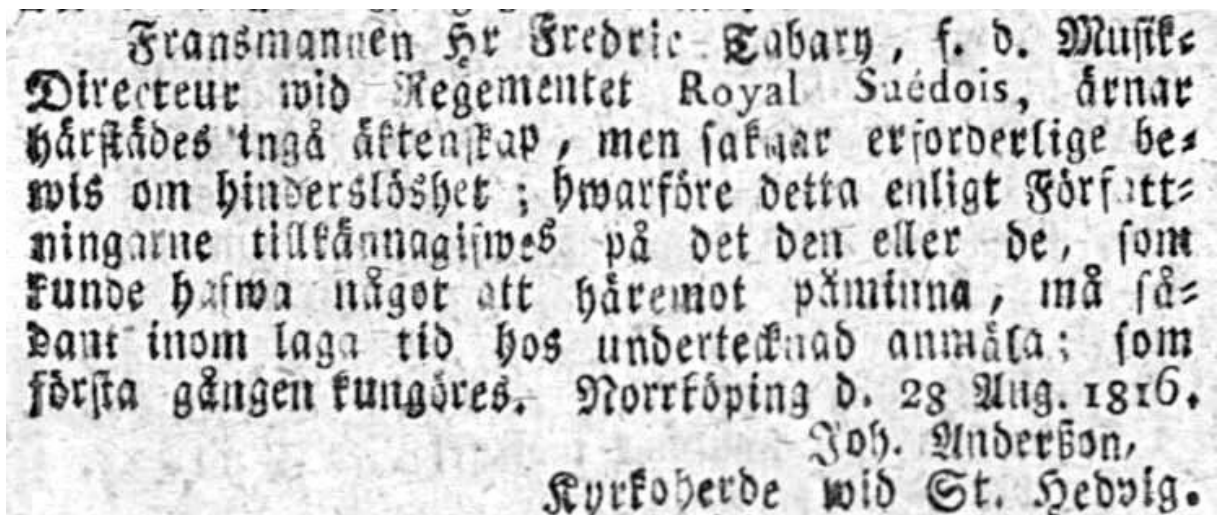

Tisdagen den 24 innewarande September börjas en ny Termin för Lektionerne i Dans. De Respective Herrskaper i Staden och Landsorten, hwilka behaga låta deras Ungdom deltaga i dessa öfningar torde tackas sådant anmäla hos mig i Enkefru Dederings för detta Gård wid Slottsgatan, sednast till den 26 dennes.
Fr. Tabary, Fransman, och Elev af Acad. Milit. i Paris.

"Tisdagen den 24 innewarande September börjas en ny Termin för Lektionerna i Dans. De Respective herrskaper i Staden och landsorten hwilka behaga låta deras Ungdom deltaga i dessa öfningar torde tackas sådant anmäla hos mig i Enkefru Dederings för för detta Gård wid Slottsgatan, sednast till den 26 dennes.

Fr. Tabary, Fransman, och Elev af Acad. Milit. i Paris."

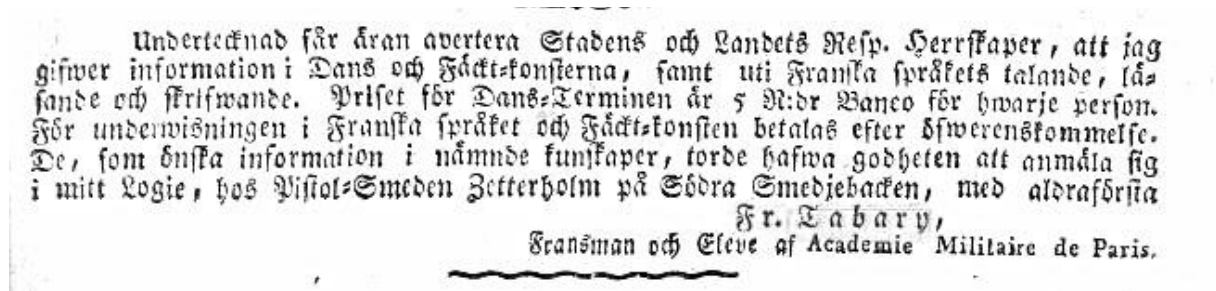
Strax efter detta, 1816-10-01 finns annonsen om hinderlöshet till äktenskap införd i Inrikes Tidningar. (Tolkningen finns i början av denna artikel.)

Fransmannen Hr Fredric Tabary, f. d. Musik-Directeur wid Regimentet Royal Suédois, ämnar härstädes ingå äktenkap, men saknar erforderlige bewis om hinderlöshet; hvarföre detta enligt Författningarne tillkännagifwes på det den eller de, som Kunde hafwa något att häremot påminna, må sådant inom laga tid hos undertecknad anmäla; som första gången kungöres. Norrköping d. 28 Aug. 1816.
Joh. Anderson,
Kyrkoherde wid St. Hedvig.

Tabary fortsätter att turnera i södra Sverige. 1817-1818 har jag funnit två uppgifter från Örebro, därefter under 1818 från Västerås, från Kalmar 1820, från Mariestad 1821, från Karlstad 1824 och åter Örebro 1825.

Den sista uppgiften för Tabary jag hittar i gamla tidningar är från Örebro 1825-09-03. Hans läroämnen har utökats genom åren.

Här står: "Undertecknad får äran avertera Stadens och Landets Resp. Herrskaper, att jag gifwer information i Dans och Fäckt-konsterna, samt uti Franska språkets talande, läsande och skrivande. Priset för dansterminen är 5 R:dr Banco för varje person. För undervisning i Franska språket och Fäckt-konsten betalas efter öfwerenskommelse. De, som önska information i nämnde kunskaper, torde hafwa godheten att anmäla sig i mitt Logie hos Pistol-Smeden Zetterholm på Södra Smedjebacken, med aldrärförsta
Fr. Tabary Fransman och Elev af Academie Militaire de Paris"

I Inrikes pass hos GF hittar jag två pass gällande dansmästaren Tabary med angiven hemort Frankrike. I maj 1817 reser han på 4 månader från Söderköping till Strängnäs. Också från Kristianstad till Sölvesborg 1820-04-18, **med hustru?**

Den enda uppgift jag hittat om Tabary i kyrkobokföring är den från 1815-1819 i Norrköpings Hedvigs församling.

Efter 1825 har jag inte funnit några uppgifter om Fredric Tabary.

Linköping 2021-07-03
Bengt Eriksson